

Lokal överenskommelse
gällande ungdomsarbetslöshet i
Sandvikens Kommun

December 2015

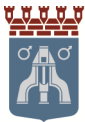
Sandvikens Kommun

 Arbetsförmedlingen

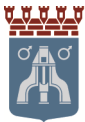
Sandvikens Kommun

 Arbetsförmedlingen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

ÖVERENSKOMMELSE	5
MÅLGRUPP (BILAGA 1).....	6
REDOVISNING AV BEFINTLIG VERKSAMHET (BILAGA 2).....	6
VERKSAMHET SOM SKA BEDRIVAS I SAMVERKAN (BILAGA 3)	6
DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	7
ÖVERENSKOMMELSENS VARAKTIGHET OCH REVIDERING.....	7
BILAGA 1	8
ANTAL UNGA SOM VARKEN ARBETAR ELLER STUDERAR I ÅLDRARNA 16-24	8
UTBILDNING	8
UNGA SOM VARKEN ARBETAR ELLER STUDERAR.....	8
UNGA UTAN KÄND AKTIVITET	8
UNDERSYSSELSATTA UNGA	9
GRUPPEN OCH GRUPPENS BEHOV	9
UTBILDNINGSNIVÅ OCH HINDER	10
FORUM FÖR DIALOG	11
JÄMSTÄLLDHETSPERSPEKTIV	12
BILAGA 2	15
BEFINTLIG VERKSAMHET.....	15
VERKSAMHET INOM KOMMUNENS KUNSKAPSFÖRVALTNING.....	15
VERKSAMHET INOM KOMMUNENS ARBETSLIVSFÖRVALTNING.....	16
AKTIVITETSCENTRUM FÖR UNGA (ACU)	16
ARBETSMARKNADSCENTRUM (AMC).....	18
PRAKTIKSAMORDNING	18
LOK-CENTRUM	19
TRAINEEJOBB	20
INTEGRATIONSENHETEN	20
CENTRUM FÖR VUXNAS LÄRANDE (CVL).....	21
Studiekammaren.....	21
Specialpedagogiskt Centrum.....	21
Svenska för invandrare - SFI.....	21
Särvux.....	21
Grundläggande kurser.....	21
Gymnasiala kurser.....	22
Yrkesutbildningar	22
Yrkehögskola	22
Lärcentrum.....	22
Uppdragsutbildning.....	22
VERKSAMHET INOM KOMMUNENS INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	23
Vågbrytaren	23

ARBETSFÖRMEDLINGENS VERKSAMHETER	24
90-DAGARSGARANTIN FÖR UNGDOMAR.....	24
VILKEN VERKTYGSLÅDA FINNS?.....	26
ÖVRIG VERKSAMHET	27
SAMORDNINGSFÖRBUND GÄVLEBORG/MYSAM SANDVIKEN	27
VÄSTERBERGS FOLKHÖGSKOLA.....	28
ANALYS BEFINTLIG VERKSAMHET	30
KOMPETENSFÖRSÖRJNING	30
VUXENUTBILDNINGEN	31
BEHOV	31
BILAGA 3	33
GEMENSAMT ANSVAR	33
GEMENSAM KARTLÄGGNINGSVERKSAMHET FÖR UNGA	34
MÅLGRUPP	34
AKTIVITETSCENTRUM FÖR UNGA (ACU)	35
ARBETSMARKNADSPROGRAMMET	35
ARBETSTRÄNINGSPROGRAMMET	36
VÄGLEDNINGSPROGRAMMET	36
UTBILDNINGSKONTRAKT	36
MÅLGRUPP	37
ÖVERENSKOMMELSE OM STUDIER.....	37
ANSVARSFÖRDELNING.....	37
ARBETSSÄTT OCH RUTINER.....	37
TRAINEEJOBB	38
MÅLGRUPP	38
ANSVARSFÖRDELNING.....	39
ARBETSSÄTT OCH RUTINER.....	39
PROJEKT UNG I GÄVLEBORG MED DELPROJEKT UNG I SANDVIKEN	40
DELPROJEKT UNG I SANDVIKEN	40
PLUG-IN	41
FÖRSTA STEGET	42
KOMMUNALA AKTIVITETSANSVARET (KAA)	43
BUDGET	44
VARAKTIGHET OCH REVIDERING	47
DOKUMENTATION	47

Överenskommelse

mellan Sandvikens Kommun och Arbetsförmedlingen Västra Gästrikland om samverkan för att minska ungdomsarbetslösheten

Parter

Sandviken Kommun, Org. Nr 212000-2346

Arbetsförmedlingen Västra Gästrikland, Org. Nr 202100-2114

Syfte

Att genom samverkan, utifrån lokala behov, långsiktigt och varaktigt minska ungas arbetslöshet.

Mål

Att minska den totala ungdomsarbetslösheten i Sandviken till riksgenomsnittet senast år 2020.

Att inom 90 dagar ska målgruppen ha kommit in i studier, arbete eller en behovsanpassad aktivitet.

Målgrupp (bilaga 1)

Alla unga i åldern 16 till 24 som varken arbetar eller studerar, eller som är undersysselsatta. I Sandviken uppskattas dessa till 916 personer, varav ca 150 personer är i åldrarna 16 till 19 år.

Redovisning av befintlig verksamhet (bilaga 2)

Arbetslivsförvaltningen i kommunen bedriver ett stort antal aktiva insatser för att stärka ungas möjligheter att ta sig in på arbetsmarknaden och bli självförsörjande. Förvaltningens enhet, Aktivitetscentrum för Unga (ACU), bedriver programverksamheter för studie- och yrkesvägledning, arbetsträning och arbetsmarknadskunskap där hälsa och motivationshöjande aktiviteter är viktiga instrument för att stärka ungas tilltro på sig själva och sin förmåga att erhålla arbete eller att påbörja studier på olika nivåer.

Arbetslivsförvaltningen jobbar även mycket med praktiksamordning då behovet av sådana platser är stort. Dessa insatser sker i en väl utbyggd samverkan med Arbetsförmedlingen, Individ- och familjeomsorgen och vuxenutbildningen. Vuxenutbildningen i Sandviken tillsammans med Västerbergs Folkhögskola har ett stort utbud av kurser och program som ger goda möjligheter till unga att komplettera sina betyg. Ett arbete pågår även för att stärka samverkan och samarbete med Kunskapsförvaltningen via feriepraktikanställningar genom projektet "Första Steget" och insatser för elever som kört fast men fortfarande är inskrivna i IM-programmet inom gymnasieskolan i Sandviken.

Verksamhet som ska bedrivas i samverkan (bilaga 3)

Sandviken Kommun och Arbetsförmedlingen i Sandviken är överens om att vår samverkan ska utvecklas och långsiktigt och varaktigt minska ungdomsarbetslösheten i Sandviken.

Målet i Sandviken är att sänka ungdomsarbetslösheten bland 16-24 åringar till riksgenomsnittet år 2020. Målsättningen innebär att om riksgenomsnittet minskar tack vare ökade ungdomssatsningar över hela riket, så ökar också kravet på Sandviken att lyckas ännu bättre, men också att om ungdomsarbetslösheten i riket ökar av anledningar som idag inte är kända, så är målsättningen anpassad till aktuella förutsättningar. Målet är också att inom 90 dagar ska målgruppen ha kommit in i studier, arbete eller en behovsanpassad aktivitet.

Överenskommelsen gäller för ungdomar mellan 16 och 24 år som varken arbetar eller studerar, eller som är undersysselsatta.

För att säkerställa att arbetet fortgår mot uppsatta mål ska en operativ ledningsgrupp tillsättas. Gruppens ansvar blir att följa upp, kvalitetssäkra och leda utvecklingen av arbetet. Överenskommelsen ska revideras och utökas under första kvartalet 2016.

Inom ramen för åtagandet finns de flesta resurser redan på plats. I första hand handlar det om förändrade och stärka rutiner och arbetssätt.

Dock krävs det också följande ekonomiska investeringar från Sandviken Kommun:

- Lokaler för gemensam kartläggning
- Löner till ungdomstraineer
- Löner till anställningar inom utbildningskontrakt
- Administration av anställningar inom ovanstående

Sandvik Kommun och Arbetsförmedlingen i Sandviken planerar en stegvis förflyttning för att uppnå målen med överenskommelsen. Under 2016 beräknas flera av samverkansinsatserna komma igång. Utbildningskontrakten har redan så sakteliga startat upp under november 2015. Ungdomstraineeplatser finns klara att använda så snart beslut fattas och planer på gemensam kartlägningsverksamhet är planerad att starta upp.

Dokumentation och uppföljning

Kommunen ansvarar för att löpande registrera deltagarens aktiviteter under placeringstiden och överföra denna information till Arbetsförmedlingen. Personuppgiftslagen (1998:204) med tillhörande förordning, ska iakttas vid all hantering av personuppgifter.

Överenskommelsens varaktighet och revidering

Denna överenskommelse gäller fr o m 2016-01-01 och tillsvidare.

Överenskommelsen skall revideras i Sandviken:

- April 2016
- September 2016
- September 2017

Peter Kärnström
Kommunstyrelsens ordförande, Sandvikens Kommun

Ann-Katrin Sundelius
Kommundirektör, Sandvikens Kommun

Stefan Danielsson
Sektionschef, Arbetsförmedlingen, Västra Gästrikland

Bilaga 1

Antal unga som varken arbetar eller studerar i åldrarna 16-24

Enligt KIR, november 2015, mantalsskrivna i Sandviken

- 16-19 år - 794 kvinnor och 876 män, totalt 1 670 personer
- 20-24 år - 1 067 kvinnor och 1 229 män, totalt 2 296 personer

Utbildning

82	Unga som inte når målen i grundskolan, aug 2015
134	Unga som inte fullföljer gymnasiet, läsåret 2014/15
422	Genomströmning, läsåret 2014/15

Unga som varken arbetar eller studerar

I Kommunen

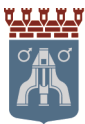
150	Unga under 25 med ekonomiskt bistånd
81	Försörjningshinder på grund av arbetslöshet
10	Försörjningshinder pga. ohälsa
21	Försörjningsstöd pga. sociala skäl
9	Försörjningsstöd pga. språkhinder
	Funktionshinder i någon form, inte alla med diagnos
60	Personer inom Kommunens aktivitetsansvar (KAA) som ej studerar eller arbetar
21	Personer fördelade på åtgärd/insats inom KAA

Hos Arbetsförmedlingen

746	Antalet inskrivna hos Arbetsförmedlingen i åldersgruppen 16-24 år
475	Antalet unga som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen och som har insatser
547	Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd

Unga utan känd aktivitet

60	Unga utan känd aktivitet i åldern 20-24 år
----	--

Undersysselsatta unga

350	Timanställda unga med kommunen som arbetsgivare
72	Inskrivna hos Arbetsförmedling med tim- eller deltidsarbete

Vid en jämförelse med riket i stort så är den öppna arbetslösheten och sökande i program med aktivitetsstöd klart högre i Sandviken och detta samma gäller även i en jämförelse med genomsnittet för länet. Riksgenomsnittet ligger på 13,4 %, med september som riktmånad, medan länet ligger på 22,1 %. Ungdomsarbetslösheten i Sandviken ligger under samma period på hela 26,1 %.

I reella termer så var den öppna arbetslösheten och sökande i program med aktivitetsstöd 547 personer enligt Arbetsförmedlingens statistik från september i år. 199 personer i målgruppen är även inskrivna vid Arbetsförmedlingen men är av olika anledningar ännu ej erbjudna att ingå i programverksamhet. Läger vi till dessa även de som finns aktuella på Individ- och familjeomsorgen men inte är inskrivna vid Af så tillkommer ytterligare 50 personer.

Ytterligare två grupper bör räknas med när vi summerar det totala behovet av insatser för målgruppen unga som varken arbetar eller studerar eller är undersysselsatta och dessa är ungdomar inskrivna vid det kommunala ungdomsansvaret (KAA) och unga utan känd aktivitet. För KAA handlar det om ett 60 personer och unga utan känd aktivitet uppgår till 60 personer (enligt statistik från Temagruppen Unga i arbetslivet).

Sammantaget rör det sig alltså om 916 ungdomar som berörs av insatser från samverkansparterna i denna överenskommelse.

Gruppen och gruppens behov

Utbildningsnivån hos öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstödsbiljetter sig åt. I tabellen nedan visas dessa skillnader i reella tal mellan utrikes- och inrikesfödda. Tabellen visar även hur många i målgruppen som har en funktionsnedsättning.

	Grundskola	Gymnasieskola	Eftergymnasial utbildning	Varav med funktionsnedsättning
Total <i>552 st</i>	196	320	36	52
Utrikesfödda <i>188 st</i>	110	62	16	2
Inrikesfödda <i>364 st</i>	86	258	20	50

Utbildningsnivå och hinder

I en LO-rapport med nationell statistik som publicerades under 2015 redovisas att 117 026 unga i åldern 16-25 år varken arbetade, studerade eller hade praktik under 2012. Statistik från Arbetsförmedlingen visade att ca 77 000 unga inte varit varken i arbete eller studier under tre år i rad, 2008-2010, och av dessa hade ca 20 000 inte varit i kontakt med någon myndighet, hemkommun eller arbetslivet. Statistik från SCB som tagits fram på uppdrag av Temagruppen Unga vid Ungdomsstyrelsen 2013 visar att 13% av de unga som inte arbetat, studerat eller haft praktik, ca 10 000, varit utan sysselsättning i hela 10 år, under perioden mellan 2000 och 2010. Bland dessa unga är gruppen som inte avslutat sina gymnasiestudier tydligt överrepresenterade.

Ungdomarnas behov är individuella och mångfacetterade men den statistiska kartläggningen ger en tydlig bild på gruppnivå när det gäller utbildningsnivå. Sandvikens resultat ligger under riksgenomsnittet vad gäller ungdomar som fullföljer sina gymnasiestudier, dvs. ungefär två tredjedelar av eleverna medan ungefär en tredjedel inte fullföljer sina studier (288 av 422 fullföljer sina gymnasiestudier, 134 elever gör det inte). Det är i de flesta fall nödvändigt med en fullföljd gymnasieutbildning och i många fall även en eftergymnasial utbildning för att matchas mot arbetsmarknadens behov.

Uppgifter från Skolverket och Siris samt från Arbetsförmedlingen visar att det är många arbetslösa ungdomar som har grundskola som högsta utbildningsnivå, totalt 196 personer. Det finns en viss skillnad mellan utrikesfödda (110 st.) och ej utrikesfödda (86 st.).

Personal som arbetar med ungdomar inom målgruppen, kan beskriva flera faktorer som påverkar många ungdomars möjligheter att kunna återgå till studierna och fullfölja dem. Framför allt är det sociala själ, sjukdom och hälsa och tidigare utbildningsbakgrund och språk som inverkar på elevernas förutsättningar.

Genom tidigare projektverksamhet vet vi, via grundliga och återkommande kartläggningar av framför allt deltagare från IFO, att 60 % av ungdomar i åldrarna 16-24 har en eller flera hinder som gör det svårt för dem att slutföra sina studier eller direkt erhålla ett arbete. Detta har medfört att många av de aktiviteter som ges till unga idag i hög grad bygger på arbetsträning och motivationshöjande aktiviteter som syftar till att förbereda ungdomen till att våga ta steget ut på arbetsmarknaden eller stärka dennes tilltro till sin egen förmåga att klara av studier med rätt stöd från utbildningsanordnaren.

Ungdomarna behöver individuellt stöd och information om vilka möjligheter som finns. Många behöver stärka både självförtroende och självkänsla. En del hinner bli vuxna innan de blir utredda och diagnostiserade med exempelvis dyslexi eller ADHD, vilket påverkar hur studierna behöver utformas. Idag är medvetandet om problembilder på en hög nivå och skolorna arbetar aktivt med studiestöd och elevhälsa men kan utvecklas vidare.

Via tidigare kartläggningar i projektverksamheter vet vi också att den generella utbildningsnivån hos de ungdomsgrupper som Arbetslivsförvaltningen och Aktivitetscentrum för unga (ACU) är mycket låg. 70 till 75 % av ungdomarna i aktivitet saknar fullständiga betyg från gymnasieskolan eller från grundskolan. Motivationen för att fortsätta sina studier är även den låg i målgruppen beroende på att ungdomen i allmänhet upplever att skolan har gjort för lite för att ge dem det stöd och den hjälp de har haft behov av för att kunna fullgöra sin skolgång på ett sådan sätt att de kunnat uppnå kunskapsmålen.

Forum för dialog

Sandvikens kommuns och Gävleborgsregionens stora och långsiktiga utmaningar är att sänka ungdomsarbetslösheten och höja utbildningsnivån. Utbildningsnivån i Sandviken är något högre än utbildningsnivån i många av länets befolkningsmässigt mindre kommuner. Däremot är utbildningsnivån i Sandviken lägre i jämförelse med de stora kommunerna Gävle och Hudiksvall. Ungdomsarbetslösheten i Sandviken är en av de högsta i länet.

Invånarnas engagemang och ungdomars delaktighet är viktiga förutsättningar för regionens förmåga att attrahera ungdomar att stanna kvar på hemorten. Över en tredjedel av eleverna i Sandviken bland såväl killar som tjejer vill vara med och påverka i kommunala frågor. Vårt att uppmärksamma är att kring 40 procent av dessa inte vet vart de ska vända sig om de vill påverka. Andelen som inte vet vart de ska vända sig har dock minskat sedan 2010 och Sandviken har därmed haft en mycket god utveckling i frågan.

Ett sätt att utveckla elevernas kunskaper i demokrati och värdegrund är att driva en skolorganisation som är öppen för elevernas inflytande och delaktighet. I Sandviken är de allra flesta nöjda med sin skolsituation vilket är positivt. En fjärdedel, vilket också är en betydande del av ungdomarna, är dessvärre inte nöjda. När det kommer till inflytande ser viljan att påverka relativt lika ut både för killar och för tjejer. Däremot är killarna överlag mer nöjda med det inflytande de får utöva.

Bland högstadiel eleverna planerar nästan alla att studera på gymnasiet efter avslutad grundskola. Anmärkningsvärt är att fler planerar att pendla till en annan kommun än att studera i en lokal gymnasieskola. En tredjedel av eleverna i Sandviken tror att de kommer att studera efter gymnasiet. Det är en lägre andel än den som enligt rikssnittet kommer att studera vidare. Bland de gymnasieelever som tror att de kommer att jobba efter gymnasiet tror de flesta av dem att de kommer att stanna i kommunen eller i en kommun i närheten. Utmaningen för Sandviken och regionen ligger i att möjliggöra för denna grupp och de som kommer att studera att kunna stanna inom regionen eller återvända med erfarenhet av en högre utbildning.

Tidigare forskning har visat att fritidsaktiviteter har stor betydelse för hur ungdomar mår och trivs i skolan. De flesta som svarat i LUPP-undersökningen, oavsett ålder, anser att de har lagom med fritid. I Sandviken är tjejerna något mer missnöjda jämfört

med killarna med den tid de har. Fritidsutbudet i kommunen verkar vara godkänt för de flesta.

När det kommer till trygghet i skolan och i det övriga samhället är det överlag fler killar som upplever att de är trygga. Nära en av fem bland högstadieläverna upplever att de blivit mobbade eller utfrysta det senaste halvåret. Tjejer är betydligt mer utsatta för mobbning än killar.

I jämförelse med svaren från år 2010 är andelen som kan tänka sig att flytta tillbaka till kommunen på grund av jobb marginellt färre. Den svaga tron på framtida jobb är en utmaning eftersom den kan spegla en uppfattning om att jobb inte är en rimlig anledning till att flytta tillbaka till kommunen.

Med anledning av kommunens utmaningar avseende utbildning och arbetsmarknad föreslår Sweco ett flertal åtgärdsområden, bland annat:

- Medborgardialog mellan ungdomar och kommunala eller regionala beslutsfattare
- Trygghetsvandringar med ungdomar i sina egna bostadsområden
- Skapa "jobbmässor" för barn där de får prova på olika yrken i en lekfull miljö
- Arrangera besök av yrkesprofessionella i skolor

Aktivitetscentrum för unga (ACU) har via enkätundersökningar kontinuerlig uppföljning av vad ungdomar har för framtidsmål och planering då de deltar i verksamhet som bedrivs i nära samverkan med Arbetsförmedlingen och Individ- och familjeomsorgen. Dessa pekar på oro angående svårigheten att komma in på arbetsmarknaden, önskan om ett eget boende, att vara bidragsberoende mm. Generellt kan det sägas att många unga känner en förtvivlan och har en svag tro på framtiden. Detta måste ställas i kombination med låg utbildningsnivå och att ca.60 % av de unga som ACU kommer i kontakt med har någon form av psykisk eller fysisk arbetsnedsättning.

Jämställdhetsperspektiv

Handlingsplanen togs fram av en extern konsult i syfte att biläggas projektansökningar till ESF-rådet och dess projektutlysningar. Handlingsplanen syftar till att ta fram underlag som möjliggör analyser av verksamheterna ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingsplanen har utvecklats med hjälp av 4R metoden.

I 4R metoden ingår följande fyra aspekter i en analys:

Steg 1 - Representation; kartläggning sker genom könsstatistik (Hur ser t.ex. könsfördelningen i olika aktiviteter eller personalgruppen ut?).

Steg 2 - Resurser; kartläggning av hur resurserna fördelas (Får t.ex. män och kvinnor samma erbjudanden, lika mycket tid? osv.).

Steg 3 - Realia; villkoren analyseras utifrån frågan om hur villkoren ser ut. (Finns det t.ex. normer hos deltagarna som hindrar män och kvinnor från att ta del av aktiviteter?)

Steg 4 - Realisera; förändringar och uppföljning genomförs och planläggs utifrån en analys av ovan. Analysen leder fram till förslag på hur ev. ojämställdhet kan åtgärdas för att uppnå lika villkor.

Handlingsplanen ska ge en förutsättning för att kartlägga och analysera verksamheter utifrån frågor som: "Vem får vad och på vilka villkor?" Analyserna som genomförs i verksamheterna leder t.ex. till svar på frågan: "Vad behöver vi förändra för att vår verksamhet ska bli mer jämställd?"

Nedan noteras först de krav som ställs på verksamhetsnivå och hur verksamheterna avser att uppfylla kraven för att därefter gå in på deltagarnivå, verksamhetsmål och hur dito ska uppfyllas ur ett jämställdhetsperspektiv. Dokumentet avslutas med en övergripande tids- och genomförandeplan.

Jämställdhetsarbetet på deltagarnivå

Då det övergripande målet är att minska ungdomsarbetslösheten i Sandviken genom att få unga i åldrarna 20-24 år att gå vidare till arbete, studier eller eget företagande samt minska antalet ungdomar 16-19 år som varken arbetar eller studerar. Detta arbete skall även bidra till att jämställda villkor för unga och stimulera till otraditionella yrkesval för respektive kön.

Strategi på deltagarnivå

Mot bakgrund av ovan har vi tagit fram följande strategi med olika kriterier som löpande ska analyseras för att uppnå jämställdhet på deltagarnivå. Handlingsplanen har fokus på de tre olika spåren; jobbspåret, studiespåret och entreprenörsspåret samt olika kriterier som löpande kan användas i projektets dokumentation i aktuella verksamhetssystem. Dokumentationen bildar underlag till analyser som görs vid inplanerade tidpunkter under projektets genomförande.

En grundläggande förutsättning för att handlingsplanen för jämställdhet på deltagarnivå ska kunna genomföras, är att all personal som har "klientansvar" för deltagare i verksamheterna kan hantera respektive verksamhetssystem. Det ska finnas rutiner för hur och när dessa ska införas. Om detta inte tydliggörs riskerar handlingsplanen att inte kunna uppfyllas. Ledningen tar därför fram en mall där det för handläggarna tydligt framgår vilka uppgifter som ska införas i systemet samt när dessa ska analyseras.

Följande mätpunkter är alltså preliminära och läggs in i systemet utöver de tre förstnämnda nedan som redan finns i systemet:

- **Kön på deltagare**
- **Start och sluttid**
- **Resultat vid avslutning** (*vad deltagaren går vidare till*)
- **Handledarmöten och tidsomfattning**, valbara tidsvarianter i systemet; 15, 30, 45 och 60 minuter handledartid.
- Stimulering av **otraditionella** yrkesval för respektive kön

Två kategorier av aktiviteter:

- Aktivitet över tid kopplat till respektive studie-, jobb- och entreprenörspår - dvs en typ av aktiviteter som pågår i längre perioder.
- Verktygsaktiviteter, aktiviteter som deltagarna erbjuds läggs in i systemet. Det kan röra enstaka eller kortare insatser såsom samtalsstöd, SYV-möte, studiebesök eller annat.

Genom att mata in ovanstående uppgifter kommer verksamheterna att kunna ta fram underlag som svarar på nedanstående frågor. Frågor och svar bildar därefter utgångspunkt i de diskussioner som förs vid föreslagna kunskaps- och reflektionsseminarier. Dessa ingår i personalens kompetensutvecklingsplan som är integrerad i genomförande- och tidsplanen nedan:

1. Får deltagare oberoende av sitt kön, lika mycket stöd i följande aktiviteter?
 - handledartid
 - antal möten med handledare
 - insatser i de tre olika spåren
 - kortare insatser
2. Ser insatserna lika ut i relation till respektive kön? Om inte vad kan det bero på? Vad ledde insatserna till? Behöver åtgärder vidtas för att uppnå jämställdhetsmålen?
3. Ger handläggarna oberoende av sitt eget kön lika mycket stöd i följande aktiviteter till deltagarna oberoende av deltagarnas kön?
 - handledartid
 - antal möten med handledare
 - insatser i de tre olika spåren
 - kortare insatser

4. Ser insatserna lika ut i relation till respektive kön oberoende av handläggarens kön? Om, inte kan vilka mönster framgår? Behöver några åtgärder vidtas för att uppnå jämställdhetsmålen?
5. Hur stimuleras deltagande kvinnor och män till otraditionella yrkesval? Leder analysen fram till att några åtgärder behöver vidtas för att jämställdhetsmålen ska uppnås?

Bilaga 2

Befintlig verksamhet

Verksamhet inom kommunens Kunskapsförvaltning

På Bessemerskolan finns sex högskoleförberedande program och sju yrkesprogram med flera olika inriktningar samt fem introduktionsprogram (IM). Det finns också ett Riksidrottsgymnasium med inriktningen bandy och orientering och har Nationell idrottsutbildning inom freeskiing och innebandy. På alla våra yrkesprogram kan du läsa in högskolebehörighet.

Samarbete med näringslivet är omfattande och på flera av våra program finns stora möjligheter till spännande praktik, dels i Sandviken men även på andra platser i Sverige eller utomlands. Dessutom är flera av våra program certifierade av branscher.

Syftet med introduktionsprogrammen (IM) är att öppna upp möjligheter för fortsatta studier, visa på olika vägar in i yrkeslivet eller bara låta individen få växa och hitta motivationen igen. Vår uppgift är att möta alla de behov som kan finnas hos ungdomar som av någon anledning inte kan gå på ett nationellt gymnasieprogram.

PRE - Preparand utbildningen

För elever som är studiemotiverad och vill och kan bli färdig på högst ett år. Du kan bli behörig till ett högskoleförberedande program eller ett yrkesprogram.

PRO - Programinriktat individuellt val för elever som vill läsa tillsammans med elever på ett nationellt yrkesprogram och samtidigt få möjlighet att läsa det ämne de saknar behörighet i, grundläggande matematik eller grundläggande engelska. Antagningen sker i mån av plats på yrkesprogrammen.

YRK- Yrkes introduktion för elever som vill bli redo för arbetsmarknaden.

Yrkesintroduktionen kan fortgå i ca tre år, och leder till ett samlat betygsdokument för kurser, APL och praktik.

IA - Individuellt alternativ

För elever som behöver stärka sin motivation och som saknar många betyg.

SPR - Språk introduktion

För elever som är nyanländ till Sverige. Fokus är inriktat på att lära sig svenska och nå behörighet för vidare studier i gymnasieskolan eller annan utbildning.

Verksamhet inom kommunens Arbetslivsförvaltning

Aktivitetscentrum för unga (ACU)

Arbetsmarknadsprogrammet

I Arbetsmarknadsprogrammet rustas den arbetssökande för arbetsmarknaden med fokus på framtiden. Vi tittar på hur det ser ut på arbetsmarknaden idag, var jobben finns och inom vilka branscher, utifrån deltagarens preferenser. En insyn i hur arbetsgivare kan tänka och vilka förväntningar som ställs på den arbetssökande. Studiebesök och branschinformation utifrån gruppens intresseområden. Vilka olika anställningsformer och trygghetssystem finns liksom genomgång av ansökningshandlingar, intervjuteknik, övriga jobbsökaraktiviteter och Af:s hemsida. Studie- och studiemedelsinformation är en viktig del i programmet liksom tips och råd om pengar i vardagen.

Genomgående under tiden i programmet är hälsa i fokus, detta inkluderar två friskvårdspass per vecka. Arbetet med deltagaren bedrivs enskilt samt i grupp där den enskildes behov ständigt är i centrum.

Vi vill medverka till att öka förståelsen av fördelen med en positiv och målmedveten inställning och attityd. Att ta eget ansvar inför sitt inträde till yrkeslivet via arbete eller studier. Målsättningen med insatsen är att stärka deltagarens varumärke och ta plats på arbetsmarknaden.

Arbetsträningsprogrammet

Arbetsträningsprogrammet erbjuder en förberedande och individuellt anpassad arbetsträning i någon av våra kommunala verksamheter. Fokus är "Hälsan som resurs" där vi i grupp eller individuellt arbetar för en personlig utveckling som kan leda till ökad livskvalitet.

Under tolv veckor, varav sex veckor i grupp och därefter sex veckor i arbetsträning, arbetar vi med:

- Arbetsplatskunskap och val av arbetsträningsplats - studiebesök, förberedelse inför arbetsträning, diskussionsforum
- Hälsa och personlig utveckling - KBT-strategier: tanke, känsla och handling. Mat, sömn och motion med möjlighet till fysisk aktivitet
- Samhällsinformation och livskunskap - ekonomi, budget och skuld, försörjning och att flytta hemifrån

Nyckelfaktorer är rätt stöd, delaktighet, personlig utveckling och eget ansvar med syfte att deltagaren blir stärkt i sin person för att kunna och våga ta nästa steg i sitt liv. Vi

arbetar i en lugn miljö där deltagaren får en kreativ sysselsättning och i sin egen takt träning i vardagliga aktiviteter.

Vägledningsprogrammet

Under sex veckor jobbar vi med att hitta din väg, ditt sätt att komma vidare utifrån självkännedom och omvärldskännedom. Utgångspunkten är att varje person hittar sig själv, tar reda på sina förutsättningar utifrån egenskaper och erfarenheter för att kunna göra en bra framtidsplanering med stabil grund. Hur ser du på dig själv, hur ser andra på dig, hur ser det ut i samhället omkring oss och vad efterfrågas, både i fråga om erfarenheter, kompetens och karaktärsdrag.

Vägledningsprogrammet bygger på både grupparbeten och individuella samtal där man hittar sig själv och utifrån det skapar förståelse och kunskap om sig själv i ett sammanhang som kan vara både studier och/eller arbetsliv. Målet är att du efter den här tiden ska ha bra kunskaper om dig själv, dina egenskaper och förutsättningar, samt fått en bra känsla av vad du vill och vilket steg du ska ta härnäst. Vi jobbar med självkännedom och egenskapsövningar, omvärlds- och branschkunskap, arbetsmarknadens efterfrågan, fysisk aktivitet och studie- och yrkesvägledning.

Utbildningskontrakt

Under vägledningsprogrammet kommer även utbildningskontrakten att primärt strömma igenom. En tydlig och klar väg mellan Arbetsförmedlingen, SYV på ACU, praktiksamordningen och vuxenutbildningen har skapats. Anvisning från Arbetsförmedling till Vägledningsprogrammets sex veckor resulterar i en studieplan som kommuniceras och förankras med vuxenutbildningen där startdatum anges.

Planen är att ha en introduktion för att få in kontaktuppgifter, samtycke och ge den information de aktuella behöver för att startas. Kartläggning, önskemål och kunskap om vilka vägar som finns, ekonomi och praktik/arbetsplatser samt planering kommer att följa introduktionsdagen och de första kommer att ha individuella träffar med uppgifter att lösa mellan mötena (1 gång/vecka).

Under 2016 kommer (de fyra första veckorna i) Vägledningsprogrammet att vara steget in för de som är aktuella för utbildningskontrakt. Dels får man en bra grund dels för att förbereda deltagarna för det som kommer. Starterna och ansökningsdatum till CVL ligger inte riktigt i fas med "6-veckorsschemat" därför måste det vara flexibelt för att få till flödet.

SYV ansvarar och följer upp för studiedelen.

Samordnare ansvarar och följer upp för praktik/anställning (kommunal).

En styrgrupp är bildad med representanter från Arbetsförmedlingen, ACU och vuxenutbildningen i Sandviken.

Regelbundna möten mellan samverkansparterna kommer att hållas för att få verksamheten att löpa smidigt. Mötesstruktur etableras och en dagordning där urval av deltagare, koordination med vuxenutbildning och uppföljning av pågående ärenden behandlas.

De första deltagarna har redan startat ett utbildningskontrakt och fler ligger i startgröparna. Beräknat antal som ingår utbildningskontrakt och startar till vuxenutbildningens intaget i januari 2016 är ett tiotal individer.

Arbetsmarknadscentrum (AMC)

Arbetsmarknadscentrum (AMC) arbetar med arbetsmarknadsfrågor i kommunen, en bred verksamhet med insatser för ungdomar, långtidsarbetslösa, funktionshindrade och sjukskrivna arbetslösa.

Arbetsmarknadscentrums verksamhet inriktar sig på att tillhandahålla platser för praktik, anställningar med bidrag och arbetsträning för individer som är arbetssökande eller uppbär försörjningsstöd så att dessa får möjlighet att skaffa sig dagliga rutiner och arbetslivserfarenhet och därigenom en möjlighet att ta sig ut i studier eller reguljärt arbete.

Verksamheten bedrivs via egna arbetslag inom varierande yrkesområden så som byggnads- och snickeri, park- och skogsarbete, social omsorg, handel, återvinning och sömnad.

Målsättningen med verksamheten är att genom riktade och personligt anpassade aktiviteter ge deltagarna möjligheter till individuell utveckling, för att stärka deras ställning på arbetsmarknaden. Vi samarbetar med Arbetsförmedlingen (AF), Försäkringskassan (FK), Individ- och familjeomsorgen (IFO), Aktivitetscentrum för unga (ACU), Kunskapsförvaltningen, Högbo Bruk och Integrationsenheten.

Praktiksamordning

Under 2015 inleddes ett arbete, i samverkan med Arbetsförmedlingen, för att stärka upp samordningen av platsanskaffning och placeringar av praktikanter.

Arbetslivsförvaltningen, genom Aktivitetscentrum för unga (ACU) och Integrationsenheten, har därför tillsätta 2 personal med uppgift att jobba uppsökande bland de kommunala förvaltningarna och privata företag för att skapa en platsbank av möjliga praktikplatser för arbetssökande.

Personerna kommer vidare att jobba fram, tillsammans med företrädare för kommunens olika förvaltningar och företagare, en kravspecifikation/arbetsbeskrivning för vad en praktikant skall kunna få möjlighet att göra under sin placering i verksamheten.

Genom att göra kommunala förvaltningar och företagare delaktiga i denna process menar vi att de olika förvaltningars och företags vilja att ta emot praktikanter ökar.

LOK-centrum

Projektet Första Steget

Projektet Första Steget har under 2016 tre huvudsakliga inriktningar: Feriepraktik, arbetsmarknadskunskap och Förberedelseprogrammet.

Feriepraktik

Genom feriepraktikdelen, så kommer ca 100 ungdomar under sommaren 2016 att få sin egen erfarenhet ifrån arbetsmarknaden (privata och offentliga) eller prova på att driva eget företag. Ungdomarna har redan före, innan de får komma ut på feriepraktik, fått en kortare information om den lokala arbetsmarknaden och fått prova på att skriva personligt brev och göra/uppdatera sin CV och genomgå en anställningsintervju, då de sökt feriepraktik genom projektet. Allt för att förbereda ungdomarna på bästa sätt, när de själva ska söka "riktiga" jobb, då de gått ut gymnasieskolan.

Arbetsmarknadskunskap

Ett samarbete med introduktionsprogrammen på Bessemerskolan påbörjade också 2015, där personal från Första Steget informerade om arbetsmarknad och hur man förbereder sig inför att söka dit, i syfte att informera och motivera eleverna.

Ytterligare ett samarbete blev det med Sandbacka Park och ett "koncept" skrevs fram som namngavs till "Gör Din Grej" i syfte att möjliggöra att elever som drivit företag inom Ung Företagsamhet på Bessemerskolan, skulle få chansen att utveckla det ytterligare inom Första Steget.

Förutom de som får feripraktik, så har ungdomar i 41 klasser i åk 2 och 3 på Bessemerskolan fått kunskaper om arbetsmarknaden och hur man söker jobb.

Förberedelseprogrammet

Ett samarbete med introduktionsprogrammen på Bessemerskolan påbörjades i slutet på 2015. där personal från Första Steget jobbar med elever från IM kring nedanstående upplägg:

Syfte:

Eleven ska kunna skriva ett välformulerat CV och personligt brev inför framtida jobbansökningar, de ska lära sig mer om olika yrken och yrkesgrupper, förbereda sig inför praktik och framtida yrkeslivet, eleven ska få kunskap om hur man skriver ett CV och personligt brev inför kommande jobbansökningar, komma till insikt och få nya idéer och göra en plan

Vägledningsprogrammet på LOK för individer inom etableringen

För att kunna hjälpa deltagarna på bästa sätt och att kunna ta emot deltagare kontinuerligt, så kommer det att vara ett flexibelt upplägg med möjlighet att gå i programmet fem, åtta eller tolv veckor. Alla kommer att vara med vid informationstillfällena och studiebesök, vilka ligger inplanerade i ett basblock under de första 4 veckorna deltagaren är i programmet. Vill deltagaren få den allmänna

vägledningen och informationen inom SYV-programmet, vilket innefattar allt utom praktik och personlig utveckling, så är längden fem veckor. Har en deltagare ett behov av och/eller en önskan om pröva på ett yrke genom praktik och/eller vill ta del av mentorprogrammet (personlig utveckling), så kommer deltagandet i programmet vara 8 till 12 veckor. Lämpligt antal samtida deltagare är 15 st.

Traineejobb

Sandvikens kommun har tillsammans med AF och Hofors och Ockelbo kommuner gjort en gemensam ansökan till Skolverket, för att anordna Traineejobb tillsammans med utbildning inom följande områden (antalet platser för Sandviken inom parentes):

- Kock (10)
- Undersköterska (15)
- Underhållstekniker (10)

Integrationsenheten

Arbetslivsnämnden i Sandviken har Kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för kommunens ansvar enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (invandrare med permanent uppehållstillstånd PUT). Detta ansvar baseras på en lokal överenskommelse (LÖK) tillsammans med Arbetsförmedlingen.

Den lokala överenskommelsen innehåller en rad gemensamma operativa etableringsinsatser som exempelvis svenska för invandrare SFI och samhällsorientering liksom insatser för språkträning, arbetspraktik, nystarts- och instegsjobb.

Vidare ansvarar Integrationsenheten för praktisk hjälp vid mottagning och inflyttning, som exempelvis myndighetskontakter för registrering hos Saktteverket och Försäkringskassan samt Pensionsmyndigheten. I detta ingår även ansökningar till CSN om hemutrustningslån och anmälningar till barnomsorg och skola samt svenska för invandrare. Enheten gör även bokningar av hälsokontroller och tandvård samt tecknande av hemförsäkringar och bankkonto.

Integrationsenheten betalar även ut försörjningsstöd, på delegation från Individ- och familjeomsorgsnämnden IFO, under det tidsmässiga "glappet" mellan Migrationsverkets asylersättning och Försäkringskassans etableringsersättning.

Enhetens etableringskoordinator och integrationshandläggare arbetar aktivt och uppsökande med anskaffning av arbetspraktikplatser och anställningar för nyanlända i etableringen, och även för vissa andra utrikes födda i anslutning till denna. Syftet är att så snabbt som möjligt ge så många som möjligt arbetslivserfarenhet och språkträning genom direktkontakt med svensk arbetsmarknad. Genom detta får många nyanlända praktik och anställningar, såväl inom kommunen som inom de privata sektorerna, redan under etableringstiden.

Integrationsenheten ansvarar även för egna arbetslag och för samverkan med andra kommunala verksamheter, som exempelvis Högbo Bruk AB, för arbetspraktik och anställningar i arbetslag. Detta gäller exempelvis landskapsvård och arbete inom park- och skogsnära verksamheter, liksom lokal livsmedelsproduktion och ekologisk odling. Även för detta aktiviteter är syftet att tidigt i etableringsprocessen erbjuda möjligheter till arbetslivskontakter och språkträning, samt att erbjuda arbetsmöjligheter för de nyanlända som står längst ifrån den ordinarie svenska arbetsmarknaden.

I integrationssyfte har enheten har ett väl utbyggt samarbete med såväl olika kommunala förvaltningar och verksamheter som med föreningsliv och organisationer i kommunen. Detta gäller exempelvis hälsoaktiviteter och attitydpåverkande aktiviteter i skolor. Det mest omfattande samarbetet bedrivs med Sandvikens IF där över 600 barn och vuxna per år deltar i olika hölsofrämjande aktiviteter och träning. Arbetslivsnämnden finansierar också, via Integrationsenhetens budget, olika integrationsprojekt som bedrivs inom andra förvaltningar i kommunen.

Centrum för vuxnas lärande (CVL)

Studiekammaren

Studiekammaren bedriver en särskilt anpassad verksamhet för elever som behöver hjälp med studiestruktur och goda rutiner. Målgruppen är elever som flera gånger har påbörjat studier och kort därefter avslutat dem utan resultat. Det är en heldags verksamhet mellan kl 08.30- 15.30. Eleverna läser sina kurser hos ordinarie lärare. De kommer till studiekammaren innan, mellan och efter lektionerna för att arbeta vidare med arbetsuppgifterna och läxorna. De får hjälp och de lär sig studieteknik och får verktyg att hantera studierna. Elevernas självförtroende växer på studiekammaren. Äldre elever kan också ingå i den här verksamheten.

Specialpedagogiskt Centrum

Specialpedagogiskt Centrum/ SPC hjälper elever som har en diagnos t.ex. dyslexi, ADHD. Elever läser ordinarie kurser och får studiestöd och verktyg av våra speciallärare. Alla åldergrupper har möjlighet att läsa på SPC under förutsättning att de har en diagnos.

Svenska för invandrare - SFI

SFI antar elever varje månad och bedriver heltidsstudier på dagtid men möjlighet till kvällsundervisning finns också.

Särvux

Särvux, kurser erbjuds till elever som har funktionsnedsättning.

Grundläggande kurser

CVL erbjuder 8 olika ämnen där det är antagning 7 gånger/år. Kurserna består av lektioner och handledningar och undervisningen individualiseras och anpassas efter elevernas behov och förutsättningar så långt det är möjligt.

Gymnasiala kurser

CVL erbjuder ca 30 kurser där det är antagning 7 gånger/ år.
Kurserna består av lektioner och handledningar och undervisningen individualiseras och anpassas efter elevernas behov och förutsättningar så långt det är möjligt.

Yrkesutbildningar

Omvårdnadsutbildning
Motsvarande kompetens till undersköterska med möjlighet till att erhålla Vård och omsorgscollege diplom. Antagning två gånger/år och ett specialanpassat spår för andraspråksinlärare.

Verkstadsteknikerutbildning
ca 70 veckor med inriktning skärande bearbetning, antagning 3-4 gånger/år.

Kockutbildning
47 veckor och med antagning två tillfällen/år.

Distansutbildningar i främst gymnasiala kurser beviljas efter elevers förutsättningar och behov.

Yrkeshögskola.

CVL driver två egna kvalificerade utbildningar à 400 yrkeshögskolepoäng.

Verkstadstekniker och automationstekniker
Antagning sker en gång/år

Lärcentrum

Drivs av CVL för elever som läser eftergymnasiala utbildningar på distans.

Uppdragsutbildning

CVL anordnar uppdragsutbildningar efter förfrågningar och behov. Just nu driver vi Studiehandlarutbildning till Kunskapskontoret och vårddistans till Omsorgsförvaltningen i Sandviken och viss del även till Hofors.

CVL genomför också provningar och valideringar på efterfrågan.

Verksamhet inom kommunens Individ- och Familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen i Sandviken är indelad i sju enheter:

- Barn och familjeenheten
- Ungdomsenheten
- Sandvikens familjecenter
- Familjerättsenheten
- Vuxenenheten
- Ekonomienheten
- Pangea (*ensamkommande flyktingbarn*)

Individ- och familjeomsorgen (IFO) är en del av socialtjänsten, och har det yttersta ansvaret för människor i utsatta livssituationer. Verksamheten omfattar i huvudsak följande områden:

- stöd och rådgivning till barn
- ungdomar och familjer
- stöd och rådgivning till personer med missbruksproblem samt deras anhöriga
- ekonomiskt bistånd till enskilda och familjer

Fokus på barnets bästa är vägledande i vårt arbete!

Individ och familjeomsorgsförvaltningen ansvarar även för handläggning av serveringstillstånd samt samordning av drogförebyggande arbete, folkhälsoarbete samt brottförebyggande arbete.

Vågbrytaren

Vågbrytaren är en specifik insats inom Individ- och familjeomsorgskontorets ekonomienhet. Anmälan till Vågbrytaren sker i samråd med socialsekreteraren.

Syftet är att motverka långvariga behov av försörjningsstöd genom att fokusera på att tillsammans med individen skapa individuellt anpassade sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter. Målet är att stärka den enskildes självkänsla, motivation, kreativitet samt möjligheter att på sikt bli självförsörjande.

Arbetsförmedlingens verksamheter

90-dagarsgarantin för ungdomar

Regeringen har som en prioriterad målsättning att minska ungdomsarbetslösheten under mandatperioden. Detta ska ske genom införande av en 90-dagarsgaranti för ungdomar.

En sådan garanti innebär en borte gräns för hur länge en ung person ska kunna vara arbetslös innan han eller hon erbjuds ett jobb, en utbildning eller en insats som leder till jobb. Införandet av 90-dagarsgarantin ska ske stegvis där reformer inom arbetsmarknadspolitiken och utvecklingsarbete hos Arbetsförmedlingen och kommuner gör att den borte gränsen successivt kortas. 90-dagarsgarantin ska vara fullt införd 2018.

90-dagarsgarantin är inte ett nytt garantiprogram, utan ska utgöras av befintliga arbetsmarknadspolitiska insatser för arbetslösa ungdomar, inklusive jobbgarantin för ungdomar.

Ett första steg i riktningen mot en 90-dagarsgaranti har skett genom införandet av de nya insatserna utbildningskontrakt och traineejobb samt nya förutsättningar för en utvecklad samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna. Eftersom kommunerna är både arbetsgivare, utbildningsanordnare och leverantör av flera tjänster av betydelse för många arbetslösa är en utvecklad samverkan med dem en avgörande förutsättning för att nå goda resultat.

Varför en 90-dagarsgaranti?

När unga människor blir långtidsarbetslösa innebär det en stor förlust för både individen själv och för samhället. Långa tider i arbetslöshet som ung har negativa effekter på både inkomst och chans att få jobb långt senare i livet. Idag är nivån på arbetslösheten betydligt högre för ungdomar (15-24 år) än för övriga åldrar (23 % jämfört med omkring 8 %).

Under senare decennier har ungdomars situation på arbetsmarknaden förändrats. Etableringsåldern har höjts, arbetslösheten är högre och arbetsmarknaden är mer instabil.

Unga som varken arbetar eller studerar är en växande grupp som har särskilt stora svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Antalet unga i åldrarna 15-24 år som varken arbetar eller studerar uppgick under de senaste fyra kvartalen² till i genomsnitt 83 000 personer.

Hur jobbar vi med ungdomar 18-24 år på Arbetsförmedlingen i Sandviken

(151112)? De nyinskrivna arbetslösa ungdomarna står de första 3 månaderna hos 2 handläggare som matchar och kallar in för att säkerställa att meriter stämmer. De ger feedback på CV och personliga brev samt kallar till olika rekryteringsträffar. I samband med 3 månaders inskrivning kallas ungdomarna till information om programmet

Jobbgarantin för ungdomar (UGA) och förs över till handläggare med fördjupad kunskap inom programmet.

EU-projekt "**Ung Framtid**" är 2 handläggare som jobbar 3 månader med max 35 ungdomar/handläggare. Man tar främst in nyinskrivna ungdomar. Projektet syftar till att bryta arbetslösheten och bli självförsörjande genom att bl.a. ha många täta uppföljningar och färre antal sökande. Man jobbar mycket med grupper, enskilda samtal och kallar deltagarna till våra rekryteringsträffar. Man har också som handläggare krav på att ha avsatt tid varje vecka för kontakt med arbetsgivare. De som inte gått ut i arbete eller utbildning efter 3 månader erbjuds Jobbgarantin för ungdomar och förs då över till handläggare inom UGA.

Ungdomar med behov av extra stöd "**Arbetslivsinriktad rehabilitering**" är 2 handläggare. Enskilda besök och mycket tre- och fyrpartssamtal. De jobbar tätt med Arbetsförmedlingens specialister, Försäkringskassan, särskola, sjukvården, kommunen m.fl. Utifrån sökandes hinder/begränsningar hitta lämplig sysselsättning i arbete, praktik, utbildning. Kontakt med arbetsgivare för att hitta arbetsprövningsplatser, arbeten m.m. Inhämtar olika intyg som styrker deras hinder/begränsningar.

Handläggarna i **Etableringsuppdraget** (ETA) har inte delat in sig utifrån ålder på den sökande, utan man arbetar med de rutiner som krävs för att säkerställa vilken kompetens de har med sig från sitt hemland samt planerar hur man ska komma vidare med att klara svenska och sedan yrkesinriktning. Man har mycket kontakt med kommunen, Migrationsverket, Försäkringskassan sjukvården, skolan m.fl. Enskilda besök med och utan tolk. När 2 år inom ETA har gått görs ett sammanfattande samtal och sökande överlämnas till Jobbgarantin för ungdomar (UGA).

Jobbgarantin för ungdomar (UGA) är 3 handläggare. Använder sig främst av verktygslådan för att aktivera ungdomarna. Enskilda besök och gruppinformationer. Gör uppföljning med Kommunen, Kompletterande aktörer, utbildningsanordnare samt kontakt med arbetsgivare för uppföljning och planering av praktik och anställningar med och utan stöd. Maxtid är 15 månader i detta program och sökande kallas till information om Jobb- och utvecklingsgarantin samt förs över till handläggare i det programmet.

Jobb- och utvecklingsgarantin (JOB) är 2 handläggare. De tar emot sökande som förbrukat sina 15 månader inom Jobbgarantin för ungdomar. De använder sig också av verktygslådan för att aktivera ungdomarna. Har kartläggningsgrupper om ca 10 personer samt enskilda samtal. Gör uppföljning med Kommunen, Kompletterande aktörer, utbildningsanordnare samt kontakt med arbetsgivare för uppföljning och planering av praktik och anställningar med och utan stöd. Vid lång inskrivning i JOB går man över till FAS-3 och erbjuds just nu kommunala arbeten, praktikplatser och att studera med bibehållet aktivitetsstöd.

Vilken verktygslåda finns?

- Arbetspraktik både inom privat och kommunal regi
- Förberedande utbildning samt arbetsmarknadsutbildning för spets- eller yrkeskunskap. I Sandvikens finns:
 - Serviceutbildning mot lokalvård, butikssäljare, Call-center, besöksnäring
 - Validering svets och verkstadsteknik
 - Meritportföljen
 - Allmänförberedande utbildning (Sv, Eng, Ma, Data grund). Grundläggande moduler
- **Stöd och Matchning "STOM"**.
- **Jobbcoachning** samt **studie- och yrkesvägledning** i olika nivåer hos kompletterande aktörer. De träffar den sökande ca 2 timmar 2 gånger/vecka. I Sandviken finns: Miroi, NPF Solutions, Lernia, Öresunds bemanning, Alpha CE, Work For You
- **Aktivitetscentrum för Unga, Sandvikens Kommun**
 - **Arbetsträningsprogrammet**
Arbetsträningsgruppen är en grupp som satsar på motiverande samtal och föreläsningar och diskussion om arbetsförmåga, tanken är att de arbetssökande ska ut i arbetsträning under 6 veckor i kommunens enheter. Beslut fattas på 3 månader. Man kan även få individuella samtal.
 - **Studie- och yrkesvägledningsprogrammet**
Vägledningsprogrammet syftar till studie och yrkesvägledning tillsammans med kontaktpersonerna. Även studiebesök inom olika skolväsenden samt hos företag. Enskilt och i grupp. Beslut fattas på 6 veckor
 - **Arbetsmarknadsprogrammet**
Arbetsmarknadsprogrammet diskuterar arbetsmarknaden, ansökningshandlingar, förväntningar rörande arbetsgivare. Även studiebesök. Kan erbjuda delar av vägledning i grupp och enskilt. Beslut fattas på 6 veckor
- **Västerberg Folkhögskola, Storvik**
 - Studiemotiverande- förberedande utbildning på, 12-veckors utbildning där eleverna får prova på studier samt motiveras att läsa in ett gymnasiebetyg.

Övrig verksamhet

Samordningsförbund Gävleborg/MYSAM Sandviken

Samordningsförbundet Gävleborg bildades den 1:a januari 2015. Förbundet har fyra medlemmar;

- Försäkringskassan
- Arbetsförmedlingen
- Region Gävleborg
- Kommunerna Bollnäs, Gävle, Hofors, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ockelbo, Ovanåker, Sandviken samt Söderhamn.

Förbundets ändamål är att inom det geografiska området för Gävleborgs län svara för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet. Förbundet skall jobba för att underlätta och förbättra möjligheterna till egen försörjning för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser. Förbundet skall även verka för att arbeta med samordnade förebyggande insatser och sträva efter en effektiv användning av gemensamma resurser.

Målgruppen är personer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna med det primära syftet att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. Ett annat viktigt syfte med finansiell samordning är att förhindra att människor hamnar i en gråzon mellan och förhindra rundgång mellan olika aktörer.

Styrelsen har definierat vilka grupper som i första hand skall prioriteras och dessa är:

- Unga utanför studier och arbete
- Personer med psykisk ohälsa
- Nyanlända

För att få en väl fungerande organisation som effektivt kan skapa aktiva insatser för målgrupperna så har en lokal samverkansorganisation utvecklats där alla parter finns representerade. I Sandviken finns idag en grupp som går under namnet MYSAM, Myndighetssamverkan, Sandviken.

Primär uppgift för denna grupp är att:

- Skapa tidigt och samordnat stöd till individen.
- Ökad kvalitet på samverkansinsatser.
- Verka för kostnadseffektivitet.
- (Indirekt verka för bättre arbetsmiljö för anställda hos förbundets medlemmar.)

Västerbergs Folkhögskola

Västerberg fyllde 100 år 2010 men skolan har blivit tillbyggd och renoverad i flera omgångar, senast 2007. Våra lokaler är en härlig blandning av gammalt och charmigt, nytt och fräscht.

Cirka 180 personer studerar på skolan varav ungefär 40 bor på internatet. Förutom våra ordinarie kurser har vi ofta kortkurser och konferenser på skolan. Västerbergs lokaler inklusive gym, bibliotek, bildsal, musikal och filmsal är tillgängliga för de studerande fram till tiotiden på kvällarna.

Studiemotiverande folkhögskolekurs

I samarbete med Arbetsförmedlingen genomför Västerbergs folkhögskola studiemotiverande kurser (SMF-kurs) på 13 veckor för arbetslösa. Kursen ska underlätta för eleven att påbörja eller återgå till fortsatta behörighetsgivande studier på den nivå där denne befinner sig.

I kursen får eleven möjlighet att repetera kärnämnen, träna studieteknik och prova andra aktiviteter för att underlätta och motivera att läsa klart gymnasiet eller grundskolan.

På folkhögskolan är gruppen viktig och vi jobbar ofta praktiskt och efter ett tema. Eleven får jobba i mindre grupper och med tid för samtal och erfarenhetsutbyte. Folkhögskolan tar fram en individuell studieplan tillsammans med eleven. Kursen genomförs utan betyg, men varje elev får ett intyg på närvaro och kursinnehåll.

Allmän kurs

Allmän kurs är ett alternativ till gymnasieskola eller komvux. Den är till för elever som behöver komplettera sin utbildning från grundskolan och/eller gymnasiet. På folkhögskolan har eleven möjlighet att studera i lugn takt i en trygg miljö, denne får både stimulans och tid till eftertanke. För oss är dialog, kunskap och personlig utveckling lika viktiga.

Studierna är i stor utsträckning anpassade till elevens förkunskaper vilket betyder att eleven börjar där den står. Vi vill ge eleven en god grund för ett livslångt lärande vare sig dennes fortsatta studier sker på högskolan, som fortbildning i arbetslivet eller som ett eget bildningsprojekt.

Kursens innehåll

Eleven läser kärnämnen svenska, engelska, matematik, samhällskunskap, naturkunskap och religion. Eleven kommer att få arbeta mycket med att utveckla sin studieteknik och sin förmåga att ta ansvar för och planera sina studier.

Våra temastudier innebär att eleven får träning i att fördjupa sig i ett ämnesområde. Eleven får söka kunskaper och samarbeta i grupp för att därmed få en helhetsbild av det område denne valt.

Kreativitet stärker självkänslan och underlättar elevens teoretiska studier. Därför innehåller kursen också estetiska/praktiska ämnen. Det kan till exempel vara bild, musik, drama eller hantverk.

En trygg miljö med högt i tak underlättar studiearbetet. Därför lägger vi tid på att skapa ett gott studieklimat genom att arbeta mycket med gruppaktiviteter som till exempel gemensamma friskvårdsaktiviteter, temadagar och estetisk verksamhet.

Kurslängd och tider

Hur lång tid eleven går allmän kurs beror på vad denne studerat tidigare och vad denne har för syfte med sina studier. Kursen är på heltid och upplagd så att eleven ska kunna klara av sina studier under arbetsdagen, ca 8.30 – 16:00. Eleven ska alltså normalt inte behöva sitta hemma på kvällarna med studier.

Fortsatta studier

Genom att läsa på allmän kurs kan eleven skaffa sig motsvarande gymnasiekompetens, det vill säga grundläggande behörighet till högskola. Grundläggande behörighet innebär kunskaper motsvarande godkänd nivå i följande kurser:

- Svenska 1, 2 och 3, eller Svenska som andraspråk 1, 2 och 3
- Engelska 5 och 6
- Matematik 1 a, b eller c
- Samhällskunskap 1a1
- Naturkunskap 1a1
- Religionskunskap 1
- Historia 1a1

På folkhögskolan ger vi inte betyg i enskilda ämnen. I stället kan eleven få ett studieomdöme som är en sammanfattande bedömning av dennes studieförmåga enligt en fyrgradig skala. För att få studieomdöme från folkhögskola måste eleven studera minst ett år på heltid. Folkhögskolestuderande som har intyg om behörighet och ett studieomdöme utgör en egen urvalsgrupp i ansökningsförfarandet och jämförs bara med varandra vid ansökan till högskolan.

Tillgänglighet och extra stöd

Svenska som andraspråk

Vi erbjuder extra undervisning i svenska för elever som har svenska som andraspråk och vi kan också anpassa studietakten.

Funktionsnedsättning

Vårt mål är att funktionsnedsättning inte ska vara ett hinder för att delta i våra kurser. Vi har stora möjligheter att anpassa studiegången efter individuella behov.

De flesta av våra pedagoger har erfarenhet av att arbeta med studenter med olika former av funktionsnedsättningar, till exempel syn- och hörselnedsättning, rullstolsburna, läs- och skrivsvårigheter, ADD, ADHD, Asperger.

- Vår restaurang, en del av våra undervisningslokaler och några av våra internatrum är anpassade för rullstolsburna.
- Hörselslinga finns i några lokaler.
- Vi kan erbjuda en långsammare studietakt och hjälp med att strukturera elevens studier.
- Talsyntes och extra stavningshjälp finns på alla skolans datorer.
- Möjlighet att få litteratur och texter på annan media än skrift.
- Speciallärare.

Bra stöd är individuellt anpassat och kan ta tid att förbereda. Därför är det viktigt att du så snart som möjligt kontaktar oss så vi kan diskutera hur det skulle kunna se ut för dig.

Analys befintlig verksamhet

Kompetensförsörjning

Kompetenscentrum Sandviken är en gruppering, nätverk, samverkansform för information, kommunikation och samarbete över förvaltningsgränserna men också för samverkan med arbetsgivarna i regionen. Kompetenscentrum Sandviken har ingen direkt operativ roll utan endast en strategisk och samordnande roll för de aktiviteter som syftar till en långsiktig kompetensförsörjning för arbetsgivarna i Sandvikens kommun.

Kompetensplattformarna skall bidra till:

- Ökad kunskap och översikt inom kompetensförsörjnings- och utbildningsområdet.
- Samordning av behovsanalyser inom kompetensförsörjning och utbildningsområdet.
- Ökad samverkan kring kompetensförsörjning och utbildningsplanering.
- Ökad kunskap om utbud och efterfrågan av utbildningsformer, med utgångspunkt i de olika utbildningsformernas nationella mål samt myndigheternas ansvar.

Kommunen som helhet saknar dock ett samlat grepp för framtida kompetensförsörjning då det är upp till varje förvaltning att själva hålla koll över

framtida rekryteringsbehov och kunskapskrav då de är bäst skapta att veta vilken riktning verksamheten tar framöver.

Hur analyserar Af kompetensförsörjningsbehovet i Sandviken?

Två gånger om året (mars-april och september-oktober) gör Arbetsförmedlingen en prognos för arbetsmarknadens utveckling den närmaste tiden. Prognosen bygger på våra intervjuer med privata och offentliga arbetsgivare och presenteras i rapporter för hela riket men även per län.

Från Arbetsförmedlingen i Sandviken besöker arbetsförmedlare de lokala företagen för att skapa en bild av exakt hur det ser ut för ortens företag och hur de ser på den närmaste framtiden men också ur ett lite längre perspektiv på fem års sikt.

Urvalet består i våra kommuner av 100-120 arbetsställen och kommer från SCB. Vårt prognosarbete utgör också underlag till webbapplikationen Yrkeskompassen och rapporten "Jobbmöjligheter" som är hjälpmedel för sökande i sitt yrkesval men även en grund vid arbetsmarknadsinformationer.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen i Sandviken är väl utbyggd för att kunna erbjuda bästa möjliga service till unga som är i behov av att slutföra sin gymnasieutbildning eller bygga på med andra ämnen och kurser inför ett inträde på arbetsmarknaden. Studier på grundläggande- och gymnasienivå, distansutbildningar, yrkesutbildningar och stöd via specialpedagoger finns och ger goda möjligheter till ungas försatta studier.

Till detta kommer också möjligheten att studera vid Västerbergs Folkhögskola i Storvik. Där erbjuds allmän kurs som ger unga en möjlighet att fullgöra sin gymnasieutbildning.

Detta gör att den samlade bilden över vilka möjligheter en ungdom har att studera som vuxen är god i Sandvikens kommun.

Parallella verksamheter

Det finns idag tendenser till parallella verksamheter men dessa kan rättas till snabbt genom att öka tydligheten i samverkansparternas uppdrag. Främst finns parallella verksamheter om vi tar med de komplementära aktörernas verksamheter som Arbetsförmedlingen idag har i sitt batteri av riktade insatser för unga. Någon värdering över vilka insatser som ger bäst effekt görs ej här då detta faller utanför denna överenskommelses ramar.

Behov

Utifrån kartläggning av målgruppen och lång erfarenhet i arbetet med unga så finns det två faktorer som träder fram i all tydlighet och dessa är tidsfaktorn och motivationshöjande arbete för att nå resultat. Låg utbildningsnivå i kombination med dålig psykisk och fysisk hälsa ger att insatser till målgruppen för DUA måste vara

långsiktiga, få ta tid och levererar stöd via individanpassade och motivationshöjande insatser.

I det av ESF finansierade **Coachingprojektet** var genomsnittstiden för en ungdom ca. 9 månader från inskrivning till utskrivning. Projektet individanpassade insatserna utifrån den unges behov i så stor utsträckning som det bara var möjligt.

De motivationshöjande inslagen bestod av en bred "palett" av insatser för att fånga upp individuella behov och genomföra mer "träffsäkra" och därmed mer effektiva insatser. Insatserna bestod främst av:

- Enskilda och kontinuerligt återkommande samtal med personlig coach
- Samtal med KBT-terapeut
- Friskvårdsinsatser med fysisk och mental träning samt hälsa
- Studieinformation och studieplanering med SYV
- Orienteringskurs via vuxenutbildningen
- "Pröva på" kärnämnesstudier inom vuxenutbildningen
- Arbetspraktik
- Arbetsträning

Resultatet av detta blev att under projektets fem år gick 50,5% av deltagarna till arbete eller studier.

En annan viktig lärdom från projektet var att samverkan är en stor framgångsfaktor om vi skall få unga att bli självförsörjande och komma bort ifrån bidragsberoende. Kunskap, erfarenhet och resurser finns i stor utsträckning redan där men de utnyttjas inte på ett optimalt sätt. För att göra det så måste en väl fungerande samverkan med en tydlig struktur för vem som gör vad och när finnas.

Coachingprojektet drev denna aspekt hårt genom tanken "En dörr in" för unga i åldrarna 20 – 24 år. Strukturen som byggdes upp mellan åren 2009 till 2013 finns idag kvar liksom viljan hos samverkansparterna att driva insatserna vidare. Vi vet vad som behövs och vi vet vad som behövs utvecklas. Ju tydligare vi är med vem som gör vad och när detta sker desto större möjlighet har vi att påverka storleken på arbetslösheten bland unga.

Med utgångspunkt bland annat från framgångsfaktorerna inom genomförda gemensamma projekt och program, och mot bakgrund av det stora behovet att lyfta fler ungdomar till fullständig gymnasieskola och behörighet att söka vidare studier, finns i Sandviken ett stort behov av motivationshöjande insatser för studier. I detta ingår som beskrivs ovan fler orienteringskurser och "pröva på"-möjligheter för arbetslösa och andra i målgrupperna som omfattas av DUA-överenskommelsen.

Uppenbart är också att redan påbörjade utvecklingsinsatser för att förebygga och

genomföra tidigare insatser behöver fortsätta och förstärkas för att påtagligt öka andelen ungdomar som fullföljer gymnasiet, och på så sätt också minska inflödet av arbetssökande som inte matchar kraven på dagens arbetsmarknad.

De ungdomar som har ett arbete men som söker vuxenutbildning för att komma vidare i karriären är idag inte prioriterade vid antagning till vuxenutbildningen. För att skapa bättre "rörelse" och matchning på arbetsmarknaden i kommunen så är även de ungdomar som har arbete av olika varaktighet och omfattning, men som saknar fullvärdigt gymnasium, en viktig målgrupp att ta hänsyn till vid dimensionering av stödet till reguljär utbildning även på gymnasial nivå.

Utrikes födda ungdomar är en växande målgrupp inom ramen för DUA-överenskommelsen. För dessa andraspråksinlärare behövs särskilda och kompletterande kursinslag inom de studiespår som behövs för att uppnå det gemensamma målet, att öka träffsäkerheten i kompetensmatchningen på arbetsmarknaden och påtagligt minska ungdomsarbetslösheten i Sandviken.

När det gäller behovet av förstärkning av de framgångsfaktorer som gäller samverkan ser vi gärna att ytterligare steg kan tas i riktning på mer flexibel och gemensamt utarbetad användning av lokala resurser. Detta kan med fördel ske i de konstellationer som skapas och utvecklas för DUA-överenskommelsen.

Bilaga 3

Gemensamt ansvar

I Sandvikens kommun är det Arbetslivsnämnden som har Kommunfullmäktiges uppdrag att utgöra arbetslöshetsnämnd i enlighet med lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd. I uppdraget ingår bland annat även ansvar för program- och projektaktiviteter för arbetslösa enligt kommunal medverkan i arbetsmarknadspolitiska åtgärder, lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter. Arbetslivsnämnden sätter mål för, finansierar och följer upp merparten av de arbetsmarknadsinriktade insatser som genomförs i kommunal regi.

För uppföljning och kvalitetssäkring av arbetet inom överenskommelsen tillsätts en operativ ledningsgrupp bestående av:

- Sektionschef på Arbetsförmedlingen med ansvar för ungdomsuppdraget
- Enhetschef med ansvar för kommunens insatser riktade till ungdomar (ACU)
- Enhetschef med ansvar för försörjningsstöd till ungdomar
- Rektor/chef på Komvux (CVL)
- Gymnasiechef för Kunskapsförvaltningen
- Enhetschef LOK

Gruppens ansvar blir att följa upp och leda arbetet. Gruppen skall vara rollbaserad och ha kontinuerliga möten. Gruppens sammansättning kan komma att förändras vid behov. Fördelningen av ansvar för olika frågor mellan gruppen och övriga funktioner i de samverkande organisationerna ska förtydligas och ingå vid första revidering av den lokala överenskommelsen under första kvartalet 2016.

Gemensam kartläggningsverksamhet för unga

För att uppnå målet med att ungdomar kommer i sysselsättning eller aktivitet inom 90 dagar har Sandviken kommun och Arbetsförmedlingen i Sandviken ambitionen att få till stånd en gemensam verksamhet för ungdomar som saknar planering och vars behov inte är tydliggjorda. Det ger möjlighet att få kontakt med arbetslösa ungdomar och genomföra gemensam kartläggning som underlättar både för ungdomen och myndigheterna att upprätta en individanpassad planering framåt.

Målgrupp

Unga 16-24 år som saknar planering och som tillhör en av följande:

- Är inskriven på Arbetsförmedlingen
- Ansöker om försörjningsstöd
- Är aktuell inom det kommunala aktivitetsansvaret

Arbetsätt

Det finns en projektansökan till ESF där en 3-månaders aktivitet med kartläggning, vägledning och motivationsarbete är möjlig. Projektet heter Ung i Gävleborg och är en länsövergripande ansökan om särskilda insatser för unga utanför via ESF:s programområde 3. Projektet är indelat i 10 noder där noden i Sandviken heter Ung i Sandviken och kommer att bedrivas av Aktivitetscentrum för unga. Mer om denna ansökan under kapitel 6.

Syftet med en gemensam kartläggning skulle vara att tillsammans komma fram till en mer individanpassad planering framåt där "rätt" placering inom de insatser som Arbetsförmedlingen och kommunen driver eller till annan anordnare om inte ungdomen går direkt vidare till arbete eller studier.

Ansvarsfördelning

Förutsättningarna och ansvar är inte klarlagda. Planering bygger på en personalstyrka om:

- 1 arbetsförmedlare
- 1 handläggare för försörjningsstöd
- 1 vägledare från ACU

Samlokalisering är att föredra. Rutiner kring kartläggningen kommer att arbetas fram av arbetslaget och baseras på målgruppens behov och delaktighet.

Aktivitetscentrum för unga (ACU)

ACU är den enheten inom Sandviken kommun som har ansvaret för att arbeta med riktade insatser för ungdomar som varken arbetar eller studerar. Enheten är uppbyggd kring tre program:

- Arbetsmarknadsprogrammet
- Vägledningsprogrammet
- Arbetsträningsprogrammet

Målgruppen för ACU är ungdomar och unga vuxna i åldrarna 16 till 29 år. För Arbetsträningsprogrammet är åldersgruppen utvidgad till att även omfatta vuxna i åldrarna 30 till 64 år sedan 1:a september 2015.

Arbetet bedrivs i nära samverkan med Arbetsförmedlingen (Af) och Individ- och familjeomsorgens Ekonomienhet (IFO) och med Kunskapsförvaltningens ansvarige för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

En väl fungerande arbetsgrupp bestående av handläggare från ACU, Af, IFO och KAA finns idag. Denna grupp har möten en gång per månad. Dagordningen vid dessa möten är ärendedragningar, överlämning av nya deltagare inför nya gruppstarter, samverkansfrågor och generell problemlösning. Gruppens sammansättning har varit den samma sedan januari 2012 vilket borgar för en god möteskultur, samförståndsanda och lösningsfokuserat arbetssätt.

Arbetsmarknadsprogrammet

I Arbetsmarknadsprogrammet rustas den arbetssökande för arbetsmarknaden med fokus på framtiden. Vi tittar på hur det ser ut på arbetsmarknaden idag, var jobben finns och inom vilka branscher, utifrån deltagarens preferenser. En insyn i hur arbetsgivare kan tänka och vilka förväntningar som ställs på den arbetssökande. Studiebesök och branschinformation utifrån gruppens intresseområden. Vilka olika anställningsformer och trygghetssystem finns liksom genomgång av ansökningshandlingar, intervjuteknik, övriga jobbsökaraktiviteter och Af:s hemsida. Studie- och studiemedelsinformation är en viktig del i programmet liksom tips och råd om pengar i vardagen.

Genomgående under tiden i programmet är hälsa i fokus, detta inkluderar två friskvårdspass per vecka. Arbetet med deltagaren bedrivs enskilt samt i grupp där den enskildes behov ständigt är i centrum.

Vi vill medverka till att öka förståelsen av fördelen med en positiv och målmedveten inställning och attityd. Att ta eget ansvar inför sitt inträde till yrkeslivet via arbete eller studier. Målsättningen med insatsen är att stärka deltagarens varumärke och ta plats på arbetsmarknaden.

Arbetsträningsprogrammet

Arbetsträningsprogrammet erbjuder en förberedande och individuellt anpassad arbetsträning i någon av våra kommunala verksamheter. Fokus är "Hälsan som resurs" där vi i grupp eller individuellt arbetar för en personlig utveckling som kan leda till ökad livskvalitet.

Under tolv veckor, varav sex veckor i grupp och därefter sex veckor i arbetsträning, arbetar vi med:

- Arbetsplatskunskap och val av arbetsträningsplats - studiebesök, förberedelse inför arbetsträning, diskussionsforum
- Hälsa och personlig utveckling - KBT-strategier: tanke, känsla och handling. Mat, sömn och motion med möjlighet till fysisk aktivitet
- Samhällsinformation och livskunskap - ekonomi, budget och skuld, försörjning och att flytta hemifrån

Nyckelfaktorer är rätt stöd, delaktighet, personlig utveckling och eget ansvar med syfte att deltagaren blir stärkt i sin person för att kunna och våga ta nästa steg i sitt liv. Vi arbetar i en lugn miljö där deltagaren får en kreativ sysselsättning och i sin egen takt träning i vardagliga aktiviteter.

Vägledningsprogrammet

Under sex veckor jobbar vi med att hitta din väg, ditt sätt att komma vidare utifrån självkännedom och omvärldskännedom. Utgångspunkten är att varje person hittar sig själv, tar reda på sina förutsättningar utifrån egenskaper och erfarenheter för att kunna göra en bra framtidsplanering med stabil grund. Hur ser du på dig själv, hur ser andra på dig, hur ser det ut i samhället omkring oss och vad efterfrågas, både i fråga om erfarenheter, kompetens och karaktärsdrag.

Vägledningsprogrammet bygger på både grupparbeten och individuella samtal där man hittar sig själv och utifrån det skapar förståelse och kunskap om sig själv i ett sammanhang som kan vara både studier och/eller arbetsliv. Målet är att du efter den här tiden ska ha bra kunskaper om dig själv, dina egenskaper och förutsättningar, samt fått en bra känsla av vad du vill och vilket steg du ska ta härnäst. Vi jobbar med självkännedom och egenskapsövningar, omvärlds- och branschkunskap, arbetsmarknadens efterfrågan, fysisk aktivitet och studie- och yrkesvägledning.

Utbildningskontrakt

Syftet med utbildningskontraktet är att ungdomar utan fullständig gymnasieutbildning, ska påbörja eller återgå till studier med målsättningen att få en gymnasieexamen eller motsvarande kunskaper. Förhoppningen är att Sandviken kommun under 2016 ska kunna erbjuda 50 praktikplatser eller anställningar i kombination med studier inom utbildningskontraktets ram.

Målgrupp

Utbildningskontraktet ska vara huvudspåret för de ungdomar som saknar fullföljd gymnasieutbildning. För att kunna få utbildningskontrakt ska en arbetssökande uppfylla följande:

- vara inskriven på Arbetsförmedlingen.
- ha fyllt 20 men inte 25 år.
- sakna gymnasieexamen, eller inte vara godkänd i de programgemensamma ämnena (tidigare kärnämnen) på gymnasienivå, eller sakna grundläggande behörighet till högskola.

Överenskommelse om studier

Utbildningskontraktet är en överenskommelse om att en arbetslös ungdom ska studera inom kommunal vuxenutbildning (Komvux) eller folkhögskola med målsättningen att fullfölja en gymnasieutbildning. Utbildningskontraktet ingås av tre parter: den lokala Arbetsförmedlingen, kommunen och berörd ungdom.

Ungdomen kan vid behov studera på deltid och ska då kombinera studierna med arbete, praktik eller annan lämplig arbetsmarknadspolitisk insats som stödjer eller motiverar ungdomen att påbörja och genomföra sina studier.

För de personer som studerar på deltid och är kvalificerade för jobbgarantin för unga eller jobb- och utvecklingsgarantin ges praktik eller andra aktiviteter inom garantierna. För övriga ges de utanför garantierna enligt särskilda skäl. Den tid som en ungdom deltar i studier inom utbildningskontraktet räknas som kvalificerande tid för jobbgaranti för ungdomar

Ansvarsfördelning

Arbetsförmedlingen ansvarar för att avgöra om en ungdom hör till målgruppen och informera om insatsen. När en ungdom är intresserad av ett utbildningskontrakt, kontaktas studie- och yrkesvägledare på ACU för gemensamt trepartsmöte. Vid överenskommelse om studier tar Arbetsförmedlingen beslut och ett utbildningskontrakt tecknas. Studie- och yrkesvägledare på ACU meddelar CVL som ansvarar för undervisning i de teoretiska ämnena. Arbetsförmedlingen ansvarar för uppföljning av utbildningskontraktet. Arbetsförmedlingen har uppföljningsansvaret gentemot ungdomarna.

Arbetssätt och rutiner

Arbetsförmedlingen gör en första bedömning om ungdomen är aktuell för utbildningskontrakt:

- Trepartsmöte bokas av Arbetsförmedlingen med Studie- och Yrkesvägledare på ACU:s Vägledningsprogram

- Trepartssamtal genomförs och studieplan upprättas
- Vid aktualisering av praktik i kombination med studier ska Arbetsförmedlingen gå via utsedd samordnare på ACU som ansvarar för att matcha ut mot lämplig praktik
- Vid aktualisering av anställning i kombination med studier ska Arbetsförmedlingen gå via utsedd samordnare på ACU som matchar ut mot arbete

Kriterierna för ungdomar som blir aktuella för anställning via kommunen är:

- Studier på 50% och arbete på 50%
- 6 månaders anställning med möjlighet till förlängning

Eventuella signaler om något inte fungerar, ska gå via Arbetsförmedlingen som agerar vidare med eventuella flerpartssamtal samt meddelar eventuella avbrott i insatserna vidare mot ACU och/eller CVL.

De första deltagarna har redan startat ett utbildningskontrakt och fler ligger i startgroparna. Beräknat antal som ingår utbildningskontrakt och startar till vuxenutbildningens intaget i januari 2016 är ett tiotal individer.

Traineejobb

Särskilt anställningsstöd i form av traineejobb är en möjlighet för ungdomar att kombinera yrkesutbildning med ett arbete på deltid för att få formell kompetens inom de yrken där det finns en efterfrågan på arbetskraft. Ungdomstraineejobben är också en insats för att underlätta generationsväxlingen. Insatsen riktar sig därför till yrken inom den offentliga sektorn och bristyrken inom privat sektor.

Sandvikens kommun har tillsammans med AF och Hofors och Ockelbo kommuner gjort en gemensam ansökan till Skolverket. Traineeanställningar kommer i ett första steg att kunna erbjudas inom Omsorgsförvaltningen (15 st. platser) under förutsättning att kostnaden för anställningarna kan täckas inom kommunens budget. Två bristyrkesområden har också identifierats och dessa är kock (10 st. platser) och underhållstekniker (10 st. platser).

Målgrupp

För att tillhöra målgruppen för traineejobb ska den arbetssökande:

- ha fyllt 20 men inte 25 år
- ha fullföljd gymnasieexamen eller motsvarande kunskaper
- vara inskriven på Arbetsförmedlingen

- varit arbetslös på heltid under minst 6 månader (under en ramtid på 9 månader) för trainee inom välfärdssektorn eller minst 3 månader (under en ramtid på 6 månader) för trainee inom bristyrkesområden.

Aktuella sektorer och yrken

Det finns två typer av traineejobb. Traineejobb inom välfärden och traineejobb inom bristyrkesområden. Traineejobb inom välfärden kan ges inom följande sektorer:

- Hälso- och sjukvård som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen och finansieras av landstinget. Utbildningsverksamhet som regleras i skollagen och är offentligt finansierad.
- Äldreomsorg och funktionshinderomsorg som regleras i hälso- och sjukvårdslagen och är offentligt finansierad.

Traineejobb inom bristyrkesområden kan ges till arbetsgivare för anställning inom yrken där det regionalt råder brist på arbetskraft. Det är lokal Arbetsförmedling som bedömer inom vilka yrken det råder brist på arbetskraft. Bedömningen baseras på Arbetsförmedlingens prognoser.

Ansvarsfördelning

Arbetsförmedlingen ansvarar för att avgöra om ungdomen hör till målgruppen och har behov av traineejobb. Arbetsförmedlingen för en dialog med ungdomen om vilka yrkesområden som är aktuella.

Inom Kommunen finns befintlig organisation för organisering och hantering av ungdomstraineeplatser. Inskrivningen sker via Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingen har uppföljningsansvaret gentemot ungdomarna.

Arbets sätt och rutiner

Arbetsförmedlingen identifierar ungdomar som är aktuella för traineejobb, ungdomar kan också identifieras av kommunen eller Arbetsförmedling och kommun i samverkan inom den gemensamma kartläggningen.

Arbetsförmedlingen arbetar med förberedande insatser för att ungdomen ska veta vad de ger sig in på och vad som kommer att krävas. Detta sker i samarbete med SYV, studie- och yrkesvägledare, på CVL. CVL håller informationsmöten om studier i allmänhet och vald yrkesutbildning. Även studiebesök inom aktuell bransch kan genomföras.

Efter att Arbetsförmedlingen har säkerställt att ungdomen är aktuell för traineejobb kontaktas Arbetslivsförvaltningen vid kommunen för att påbörja matchning mot arbete.

Kontaktvägarna för insatsen sköts av Arbetsförmedlingen mellan CVL, Arbetslivsförvaltningen och ungdomen. När startdatum för anställning är klar kan ungdomen starta yrkesutbildningen, senast inom en månad.

Eventuella signaler om något inte fungerar, ska gå via Arbetsförmedlingen som agerar vidare med eventuella flerpartssamtal samt meddelar eventuella avbrott i insatserna vidare mot Arbetslivsförvaltningen och/eller CVL.

Projekt Ung i Gävleborg med delprojekt Ung i Sandviken

Syftet med projektet är att rusta fler unga för dagens arbetsmarknad genom målgruppsanpassade aktiviteter och individuellt stöd. Målet är att deltagare genom projektet kommer i studier, jobb, praktik, lärlingsplats eller företagande och långsiktigt därigenom minska utanförskapet för unga kvinnor och män i Gävleborg. En särskild vikt läggs vid att få unga som saknar fullständiga gymnasiebetyg att återuppta studier.

Målgruppen unga som varken arbetar eller studerar (15-24 år) är heterogen och det finns inte ett facit som fungerar för alla. Därför ska projektets insatser inledas med en individuell plan där deltagaren får vara delaktig och forma sin väg mot sysselsättning. Deltagares tidigare erfarenheter och förutsättningar utifrån kön, hälsa, social bakgrund och etnicitet ska vara grunden för formandet av aktiviteter och projektet ska hjälpa till att bryta stereotypa tankemönster under processen.

Ung i Gävleborg består av tio delprojekt, tio kommuner, vars verksamhet och insatser bygger på beprövade metoder och befintliga verksamheter. Projektet tillämpar ett salutogent förhållningssätt och använder sig av insatser som för individen möjliggör ökad empowerment, bättre rutiner, stöd vid eventuella funktionshinder, bättre kunskap om sig själv och omgivande samhälle, kunskap om arbetsmarknaden och dess villkor samt motivation och verktyg att ta sig till nästa steg i sin utveckling mot arbete.

Projektägare är Region Gävleborg som samordnar de tio delprojekten och möjliggör erfarenhetsutbyte och lärande mellan kommunerna under projekttiden.

Delprojekt Ung i Sandviken

Ung i Sandviken bygger på de metoder och resultat som arbetades fram via det ESF finansierade projektet "Coachingprojektet i Sandviken/Hofors".

Målgruppen för projektet är unga som varken arbetar eller studerar mellan 15-24 år som är bosatta i Sandvikens kommun och inte ingår i pågående insats från Arbetsförmedlingen. En stor del inom projektet kommer att röra de unga som finns inom kommunala aktivitetsansvaret, KAA (upp till 20 år), men även unga upp till och med 24 år finns med. Ingen specifik referensgrupp av unga eller annat kommer att byggas, men däremot ska projektet genom hela arbetet involvera deltagarna och möjliggöra största möjliga delaktighet och inflytande över arbetet.

Ung i Sandviken kommer att jobba med 30 ungdomar per månad. Två handläggare delar på deltagarna vilket betyder att varje handläggare har 15 deltagare. Deltagarna får 3 månaders beslut. Efter 3 månader tar deras tid slut i projektet och ersätts med 30 nya ungdomar. Vi beräknar att vi kommer att hinna med 6 intag under projektiden vilket betyder att Ung i Sandviken kommer att nå 180 ungdomar under perioden 160201 till 171231.

Deltagare till projektet tas främst från det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och från Arbetsförmedlingen samt Individ- och familjeomsorgens ekonomienhet.

Urvalet sker via arbetsgruppsmöten där handläggare från samverkansaktörer deltar tillsammans med handläggare från kommunens ACU. Denna gruppering existerar redan idag vilket garanterar en snabb och smidig start av projektverksamheten för deltagare. Deltagaren sätts upp på en lista och kallas till start. Varje person kommer att kartläggas med syfte att slussa deltagarna vidare till passande aktivitet. Kartläggningen görs individuellt mellan deltagaren och dennes handläggare i projektet. Under denna tid skapas en handlingsplan som sedan följer deltagaren genom dennes tid i projektet.

Syftet är dock inte att skapa en heltäckande kartläggning och djupanalys av deltagarens behov av insatser, utan mer en grov bild över deltagarens önskemål och viljeinriktning. Förändringar i deltagares handlingsplan kommer att ske över tid. Deltagarens intresse och vilja sätts alltid i centrum. Primärt kommer deltagaren dock att slussas in i något av de tre programmen inom ACU:s verksamhetsområde.

Plug-In

Med närmare 80 projektverkstäder i 40 svenska kommuner var Plug In landets i särklass största projekt för att stötta ungdomar till att fullfölja gymnasieskolan. 500 000 arbetstimmar har lagts ner och 75% av projektverkstäderna har i någon grad implementeras i kommunerna. Över 7800 ungdomar som har avbrutit sina gymnasiestudier, eller varit i riskzonen för att göra det, har deltagit i någon av projektverkstäderna.

Hösten 2015 startar Plug In 2.0 som tar vid där första omgången av projektet slutade. Projektet är finansierat av Europeiska socialfonden (ESF) med medfinansiering från medverkande kommuner och regioner. Projektet leds av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i samverkan med Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), Region Jämtland Härjedalen, Regionförbundet i Kalmar län, Region Västerbotten, Region Östergötland samt Kommunförbundet Skåne.

Från och med januari 2016 kommer Region Gävleborg att in gå i Plug-In och Sandviken kommun blir en del i projektet. Projektet beräknas pågå mellan 160101-170630.

Målgruppen för Plug-In är:

- Målgrupp 1: 15-24 år som är inskrivna i skolan (grundskola, nationellt gymnasieprogram eller IM)
- Målgrupp 2: Elever som har gjort studieavbrott
- Målgrupp 3: Nyanlända elever inom skolan (förberedelseklass eller språkintröduktion)

Under projektperioden kommer 40 ungdomar att få möjlighet till stöd och riktade insatser så att de fullföljer sina gymnasiestudier eller förhindrar att de hoppar av gymnasiet.

Första Steget

Projektet Första Steget har under 2016 tre huvudsakliga inriktningar: Feriepraktik, arbetsmarknadskunskap och Förberedelseprogrammet.

Feriepraktik

Genom feriepraktikdelen, så kommer ca 100 ungdomar under sommaren 2016 att få sin egen erfarenhet ifrån arbetsmarknaden (privata och offentliga) eller prova på att driva eget företag. Ungdomarna har redan före, innan de får komma ut på feriepraktik, fått en kortare information om den lokala arbetsmarknaden och fått prova på att skriva personligt brev och göra/uppdatera sin CV och genomgå en anställningsintervju, då de sökt feriepraktik genom projektet. Allt för att förbereda ungdomarna på bästa sätt, när de själva ska söka "riktiga" jobb, då de gått ut gymnasieskolan.

Arbetsmarknadskunskap

Ett samarbete med introduktionsprogrammen på Bessemerskolan påbörjade också 2015, där personal från Första Steget informerade om arbetsmarknad och hur man förbereder sig inför att söka dit, i syfte att informera och motivera eleverna.

Ytterligare ett samarbete blev det med Sandbacka Park och ett "koncept" skrevs fram som namngavs till "Gör Din Grej" i syfte att möjliggöra att elever som drivit företag inom Ung Företagsamhet på Bessemerskolan, skulle få chansen att utveckla det ytterligare inom Första Steget.

Förutom de som får feripraktik, så har ungdomar i 41 klasser i åk 2 och 3 på Bessemerskolan fått kunskaper om arbetsmarknaden och hur man söker jobb.

Förberedelseprogrammet

Ett samarbete med introduktionsprogrammen på Bessemerskolan påbörjades i slutet på 2015. där personal från Första Steget jobbar med elever från IM kring nedanstående upplägg:

Syfte:

Eleven ska kunna skriva ett välformulerat CV och personligt brev inför framtida jobbansökningar, de ska lära sig mer om olika yrken och yrkesgrupper, förbereda sig inför praktik och framtida yrkeslivet, eleven ska få kunskap om hur man skriver ett CV och personligt brev inför kommande jobbansökningar, komma till insikt och få nya idéer och göra en plan

Kommunala aktivitetsansvaret (KAA)

Aktivitetsansvaret innebär att kommunen ska hålla sig informerad om och kartlägga de ungdomar som är mellan 16-20 år och inte tagit gymnasieexamen. Kommunen ska erbjuda dessa ungdomar lämpliga individuella åtgärder som i första hand syftar till att motivera ungdomarna att påbörja eller återuppta en utbildning. KAA ska också dokumentera sina insatser i PMO och föra ett register över ungdomarna.

KAA ska erbjuda hjälp med att finna vägar till studier, praktik eller arbete d.v.s. individuella lösningar för varje enskild ungdom. Det är frivilligt att ta del av aktivitetsansvariges hjälp. För att få tillgång till sådana insatser har KAA därför ett nära samarbete med ACU och dess programverksamhet. Ansvarig handläggare för KAA samverkar därför nära med ACU:s handläggare. En gång i månaden deltar handläggaren för KAA i beredningsmöten med handläggare från ACU, AF och IFO.

KAA har också ansvar för att varje månad kolla mot Kommuninvånarregistret (KIR) vilka som flyttar in och ut ur kommunen. Detta görs tillsammans med antagningssekreterare på kunskapsförvaltningen.

Under året rapporterar ansvarig handläggare vid två tillfällen (april och oktober) till kunskapsnämnden. Rapporten innehåller statistik över antalet i KAA, vilka insatser som de unga erhåller och vilka resultat som dessa aktiviteter genererar, dvs. hur många som återupptar sina studier eller går till arbete. Statistiken sammanställs och skickas vidare till SCB en gång om året.

Budget**Utbildningskontrakt kombinerat med arbete 50% - kommunal kostnad**

Utbildningskontrakt 20-24 år, kombinerat med arbete 50 %	Månadskostnad per individ	Årskostnad per individ	Årskostnad vid 25 individer
Månadslön, beräknat på heltid 18 100 kr.	-9 050	-108 600	-2 715 000
Kommunens PO-pålägg (beräknat på 39,16 %)	-3 544	-42 528	-1 063 200
Lön inkl. PO-pålägg	-12 594	-151 128	-3 778 200
Kommunens kostnader som anordnare kopplat till anställningen (handledning, utrustning, administration m.m.)	-167	-2000	-50 000
Bidrag från Arbetsförmedlingen	11 000	132 000	3 300 000
Kommunens kostnader kopplade till anställningen	-1 761	-21 128	-528 200
Kommunens kostnader som anordnare kopplat till utbildning (handledning/SYV, utrustning, administration m.m.)	-234	-2 808	-70 200
Kostnader för utbildning	-1 560	-18 720	-468 000
Statsbidrag för utbildningsinsatser	1 542	18 500	462 500
Kommunens kostnader kopplat till utbildningen	-252	-3 028	-75 700
KOMMUNENS TOTALA KOSTNADER	-2 013	-24 156	-603 900

Utbildningskontrakt kombinerat med praktik 50% - kommunal kostnad

Utbildningskontrakt 20-24 år, kombinerat med praktik 50 %	Månadskostnad per individ	Årskostnad per individ	Årskostnad vid 25 individer
Kommunens kostnader som anordnare kopplat till praktikplatsen (handledning, utrustning, administration m.m.)	-167	-2 000	-50 000
Bidrag från Arbetsförmedlingen	3 000	36 000	900 000
Kommunens kostnader kopplat till praktikplatsen	2 833	34 000	850 000
Kommunens kostnader som anordnare kopplat till utbildningen (handledning/SYV, utrustning, administration m.m.)	-234	-2 808	-70 200
Kostnader för utbildning	-1 560	-18 720	-468 000
Statsbidrag för utbildningsinsatser	1542	18 500	462 500
Kommunens kostnader kopplat till utbildningen	-252	-3 028	-75 700
KOMMUNENS TOTALA KOSTNADER	2 581	30 972	774 300

Ungdomstraineer kombinerat med arbete 50% - kommunal kostnad

Traineejobb 20-24 år i välfärdsektorn, kombinerat med arbete 50 %	Månadskostnad per individ	Årskostnad per individ	Årskostnad vid 15 individer
Månadslön, beräknat på heltid 18 100 kr.	-9 050	-108 600	-1 629 000
Kommunens PO-pålägg (beräknat på 39,16 %)	-3 544	-42 528	-637 920
Lön inkl. PO-pålägg	-12 594	-151 128	-2 266 920
Kommunens kostnader som anordnare kopplat till anställningen (handledning, utrustning, administration m.m.)	-167	-2 000	-30 000
Bidrag från Arbetsförmedlingen (85 % av lönekostnader plus PO-pålägg 25,46 %)	9 928	119 139	1 787 085
Bidrag från Arbetsförmedlingen för handledare (100 kr/arbetsdag - 21 arbetsdagar/månad)	2 100	25 200	302 400
Kommunens kostnader kopplade till anställningen	-733	-8 789	-207 435
Kommunens kostnader som anordnare kopplat till utbildningen (handledning/SYV, utrustning, administration m.m.)	-375	-4 500	-67 500
Kostnader för utbildning	-2 500	-30 000	-450 000
Statsbidrag för utbildningsinsatser	1 875	22 500	337 500
Kommunens kostnader kopplat till utbildningen	-1 000	-12 000	-180 000
KOMMUNENS TOTALA KOSTNADER	-1 733	-20 789	-387 435

Ungdomstraineer i bristyrken, kombinerat med arbete 50% - kommunal kostnad

Traineejobb 20-24 år i bristyrken, kombinerat med arbete 50 %	Månadskostnad per individ	Årskostnad per individ	Årskostnad vid 20 individer
Kommunens kostnader som anordnare kopplat till utbildningen (handledning/SYV, utrustning, administration m.m.)	-875	-10 500	-210 000
Kostnader för utbildning	-5 833	-70 000	-1 400 000
Statsbidrag för utbildningsinsatser	1 875	22 500	450 000
Kommunens kostnader kopplat till utbildningen	-4 833	-58 000	-1 160 000
KOMMUNENS TOTALA KOSTNADER	-4 833	-58 000	-1 160 000

Varaktighet och revidering

Överenskommelsen skall ses över och vid behov revideras första gången under första kvartalet 2016 och därefter i september varje år. Om någon part är föranledd att aktualisera en revidering vid annan tid på året.

Dokumentation

Kommunen ansvarar för att löpande registrera deltagarens aktiviteter under placeringstiden och överföra denna information till Arbetsförmedlingen.

Personuppgiftslagen (1998:204) med tillhörande förordning, ska iakttas vid all hantering av personuppgifter.

För att kunna lära av och utvärdera arbetet på nationell nivå krävs ett system för information på individnivå som ger möjlighet att följa resultatet av arbetet. Arbetsförmedlingen ansvarar för detta.

Dokumentationen av individens insatser och insatsen längd och utförare ska kunna rapporteras i Arbetsförmedlingens systemverktyg.